

ved en Henvisning til, hvad „ordentlig Forretningsbrug kræver«. Paa den anden Side ere Forholdene her baade saa forskelligartede og i en saadan stadig Udvikling, at faste Grænser ikke lade sig opstille. I Almindelighed vil det sikkert heller ikke volde Vanskelighed at fremskaffe de fornødne Oplysninger for Domstolene om, hvad der indenfor hver enkelt Forretningsgren er gældende Skik og Brug.

Derimod kan Tidspunktet for Undersøgelsespligtens Indtræden fastsættes med større Bestemthed. Ved Pladskøb stemmer det med gældende Ret, at Køberen straks ved Leveringen skal foretage en efter det angivne ordentlige eller sædvanlige Undersøgelse af Salgsstanden. Dette maa selvfølgelig forstaas under fornøden Hensyntagen til Forholdene i det enkelte Tilfælde, saaledes at f. Eks. Undersøgelsespligten, naar Sælgeren har paataget sig Opstillingen af en solgt Maskine for Køberen, først indtræder ved den endelige Aflevering i færdig Stand og ikke allerede ved Leveringen af de enkelte Dele. For Forsendelseskøb bestemmer Udkastet, at Køberen ikke er pligtig at undersøge Genstanden, forinden den paa Bestemmelsesstedet er stillet til Raadighed for ham. Det kan vel ikke benægtes, at der i Handelskredse, navnlig i tidligere Tid, har været nogen Tilbøjelighed til at antage, at Køberens Undersøgelsespligt saavel ved „fob“- som ved „cif“-Køb indtræder allerede ved Varens Indladning paa Leveringsstedet. Men denne Opfattelse, der vistnok tildels bundes i en Forveksling af Tidspunktet for Undersøgelsens Foretagelse og Tidspunktet for Afgørelsen af, om Varen har været i saakaldt „kontraktmæssig“ Tilstand, er gentagne Gange bleven underkendt af vor Højesteret, jfr. saaledes Domme i Ugeskr. for Retsv. 1881 S. 495, 1883 S. 835, 1885 S. 120 og 1901 S. 176, samt allerede Højesterets Dom 30. Novbr. 1836 i Schlegels Samling II S. 203, se ogsaa Højesterets Dom i Ugeskr. for Retsv. 1883 S. 835. Af-

gørende i denne Retning synes det navnlig at være, at en Regel, hvorefter Køberen i Almindelighed er pligtig at undersøge Varen allerede ved dens Indladning, vil bebyrde Handelen med unyttige Omkostninger, naar Køberen gennem en tilstrækkelig paalidelig og kyndig Repræsentant skulde sikre sig Varens Kontraktmæssighed paa Afledningsstedet. Det følger imidlertid af Bestemmelsen i Udkastets § 1, at Undtagelser fra denne heromhandlede Regel kunne være begrundede ikke blot i særlig Aftale for det enkelte Tilfælde, men ogsaa i en for den paagældende Forretningsgren raadende Skik og Brug.

Paa den anden Side ligger det i Udkastets Regel, at Køberens Nægtelse af paa Bestemmelsesstedet at modtage Leveringen ikke udskyder Tidspunktet for Indtrædelsen af Undersøgelsespligten, naar Omstændighederne ere saadanne, at Køberen i Tilfælde af Salgsstandens Afvisning vilde være pligtig at drage Omsorg for Genstanden, hvilket efter § 56 er Tilfældet, naar Sælgeren ikke selv eller ved Fuldmægtig er tilstede der og kan tage sig af Godset, men Køberen derimod kan gøre dette uden Ulempe. De samme Grunde, der i saa Fald føre til at paalægge Køberen en Pligt til Omsorg for Genstanden i Sælgerens Interesse, føre til, at Køberen ikke ved at undlade Undersøgelse bør kunne tilsidesætte Sælgerens Interesse i snarest at faa Kundskab om, hvorvidt Leveringen lider af Mangler, som Køberen kan og vil gøre gældende imod ham. Ved Pladskøb kan Sælgeren derimod som Regel selv skaffe sig fornøden Kundskab i saa Henseende, hvorfor der ikke ved dem er tilstrækkelig Grund til at lade et Forhold fra Køberens Side, der bevirker, at Godsets Aflevering udskydes, medføre den Virkning at afskære ham fra Adgangen til senere, naar han kommer i Besiddelse af Salgsstanden, at gøre Indsigelse mod Mangler, som han ikke tidligere har haft Kundskab til.